ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭГЧИД ХАМААРАХГҮЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА:

Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээг дэмжих тухай хууль (https://www.legalinfo.mn/law/details/14525?lawid=14525)-ийн 7.1-д, Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд тусгагдсан доорх үйл ажиллагаа эрхэлдэг бол Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ эрхлэгчид хамаарахгүй. Үүнд:

1) Барьцаалан зээлдүүлэх үйлчилгээ;

2) Зуучлалын үйлчилгээ;

3) Хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ;

4) Худалдаа, үйлчилгээний сүлжээ;

5) Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуулийн;

- 13.4.Хадгаламж, зээлийн хоршоо нь Хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрлийн үндсэн дээр мөнгөн хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагааг эрхэлнэ.
- 13.5.Хадгаламж, зээлийн хоршоо нь Хорооноос зөвшөөрсөн, хууль тогтоомжоор хориглоогүй санхүүгийн бусад ажил, үйлчилгээг эрхэлж болно.

6) Ашигт малтмал хайх, газрын гадаргуу, түүний хэвлий, хүдрийн овоолго, хаягдал, байгалийн уснаас ашигт малтмал ялган авах, олборлох, түүний ашигт агуулгыг нэмэгдүүлэх, баяжуулах, боловсруулах.

7) Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн:

15 дугаар зүйл. Тусгай зөвшөөрөлтэйгээр эрхлэх:

- **15.2 Банкны үйл ажиллагааны чиглэлээр:**
- 15.2.1. банк байгуулах, банкны үйл ажиллагаа эрхлэх.
- **15.3 Банкнаас бусад санхүүгийн үйл ажиллагааны чиглэлээр:**
- 15.3.1. банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.3.2. арилжааны даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.3.3. даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.3.4. банкнаас бусад этгээд хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.3.5.үнэт цаасны зах зээлд зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.3.6.хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах.
- 15.3.7.барьцаат үнэт цаасны хөрөнгийн багцын бүртгэлийг хянагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.3.8.хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаастай холбоотойгоор хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.3.9.зээлийн мэдээллийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- **15.4 Санхүү, эдийн засгийн чиглэлээр:**
- 15.4.1. нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.4.2. аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.4.3. үнэт цаас үйлдвэрлэх.
- 15.4.4. эд мөнгөний хонжворт сугалаа гаргах.
- 15.4.7. гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.4.8. гаалийн баталгаат бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.4.9. хөрөнгийн үнэлгээ хийх.
- 15.4.10.татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээ эрхлэх.

- **15.5.Хууль зүйн чиглэлээр:**
- 15.5.2.галт зэвсэг, сум импортлох, нийтэд худалдах.
- 15.5.3.галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл үйлдвэрлэх.
- 15.5.4.галт зэвсгийн сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэх.
- 15.5.5.галт зэвсгийн сум импортлох, нийтэд худалдах.
- 15.5.6.галт зэвсэг, сум ашиглан спорт-сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.5.7.хуулийн этгээд харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.5.8.төлбөрт таавар, бооцоот тоглоомын үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.5.9.тамга, тэмдэг үйлдвэрлэх.
- **15.6. Байгаль орчны чиглэлээр:**
- 15.6.1. озон задалдаг бодис, түүнийг агуулсан бүтээгдэхүүнийг импортлох, худалдах, ашиглах.
- 15.6.2. тэсэрч, дэлбэрэхээс бусад химийн хорт болон аюултай бодис үйлдвэрлэх.
- 15.6.3. тэсэрч дэлбэрэхээс бусад химийн хорт болон аюултай бодис импортлох, экспортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, ашиглах, худалдах, устгах.
- 15.6.5. стандартаар хүлцэх хэмжээг нь тогтоогоогүй бохирдуулах бодис агаарт гаргах.
- 15.6.6. байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээ хийх.
- 15.6.7.байгаль орчинд онцгой хор хөнөөл учруулж болзошгүй нөлөө бүхий химийн хорт болон аюултай бодис импортлох, худалдах, үйлчилгээ эрхлэх.
- **15.7. Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны чиглэлээр:**
- 15.7.1.их сургууль, дээд сургууль, коллежийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.7.2. магистр, докторын зэрэг олгох сургалт эрхлэх.
- 15.7.3. түүх, соёлын хосгүй үнэт, үнэт дурсгалт зүйлсийг улсын хилээр нэвтрүүлэх.
- 15.7.4.дээд боловсролын шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах.
- 15.7.5.мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.7.6.мэргэжлийн боловсрол, сургалтын шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах.
- 15.7.7.гадаад улсад боловсрол эзэмшүүлэх, сургалтад хамруулахад зуучлах үйлчилгээ.
- 15.7.8.олон улсын хөтөлбөрийн сургалттай ерөнхий боловсролын сургууль болон ерөнхий боловсролын лаборатори сургуулийг байгуулах.
- 15.7.9.гадаадын хөрөнгө оруулалттай цэцэрлэг, сургууль байгуулах.
- 15.7.10.соёлын өвийг сэргээн засварлах, палеонтологи, археологийн хайгуул, малтлага, судалгаа хийх.
- **15.8. Түлш, эрчим хүчний чиглэлээр:**
- 15.8.2. эрчим хүчний эх үүсвэр, шугам сүлжээ барьж байгуулах.
- 15.8.3. эрчим хүч үйлдвэрлэх, дамжуулах, диспетчерийн зохицуулалт хийх, түгээх, хангах, борлуулах үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.8.5. зуух, даралтат сав, шугам хоолойн угсралт, засвар үйлчилгээ эрхлэх.
- **15.9. Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөр эрхлэлтийн чиглэлээр:**
- 15.9.1. гадаадад ажиллах хүч гаргах, гадаадаас ажиллах хүч авах, хөдөлмөр эрхлүүлэх талаар иргэдэд зуучлах үйлчилгээ эрхлэх.

- 15.10. Үйлдвэрлэл, худалдааны чиглэлээр:

- 15.10.4.тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, экспортлох, худалдах үйлдвэрлэх, тэсэлгээний ажил явуулах.
- 15.10.5. ашигт малтмалын хайгуул хийх.
- 15.10.6. ашигт малтмал ашиглах.
- 15.10.12. согтууруулах ундаа импортлох.
- 15.10.13. газрын тосны бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эрхлэх.
- 15.10.14. тамхи импортлох.
- 15.10.15.төмөрлөг боловсруулах, машины үйлдвэрлэл эрхлэх.
- 15.10.16.үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.10.17.бүх төрлийн шатахууныг импортлох, бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх.
- 15.10.18.газрын тос хайх.
- 15.10.19.уламжлалт бус газрын тос хайх.
- 15.10.20.газрын тос ашиглах.
- 15.10.21.уламжлалт бус газрын тос ашиглах.
- 15.10.22.үүсмэл орд ашиглах.

- 15.11.Хүнс, хөдөө аж ахуйн чиглэлээр:

- 15.11.1. тамхины ургамал тарих, тамхи үйлдвэрлэх.
- 15.11.2. сүүн бүтээгдэхүүнээр нэрсэн шимийн архинаас бусад
- 15.11.6. ургамал хамгаалахад ашиглах бодисыг импортлох, борлуулах.

- 15.12. Эрүүл мэндийн чиглэлээр:

- 15.12.4. мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бодис, тэдгээрийн угтвар бодис болон эмийн үйлдвэрлэл, худалдаа эрхлэх, импортлох, экспортлох.
- 15.12.6. өвчин үүсгэгч нян, түүний хорыг өсгөвөрлөх, үржүүлэх, хадгалах, нөөцлөх, тээвэрлэх, худалдах, улсын хилээр нэвтрүүлэх.
- 15.12.8.ахуйн шавьж, мэрэгч устгах, халдваргүйжүүлэх үйлчилгээ эрхлэх.
- 15.12.9.биологийн идэвхт үйлчилгээтэй бүтээгдэхүүнийг импортлох, үйлдвэрлэх, ханган нийлүүлэх үйлчилгээ эрхлэх.
- 15.12.11.улсын хэмжээний болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай эрүүл мэндийн байгууллага мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах.

- 15.13.Зохиогчийн эрх, патентийн чиглэлээр:

- 15.13.1. оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр ажиллах.

- 15.14. Барилга, хот байгуулалтын чиглэлээр:

- 15.14.3. цахилгаан шат, өргөх краны угсралт, засвар үйлчилгээ эрхлэх.
- 15.14.7. геодези, зураг зүйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх.

- 15.15. Зам, тээвэр, аялал жуулчлалын чиглэлээр:

- 15.15.1. төмөр замын суурь бүтэц барих, ашиглах.
- 15.15.2.иргэний нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.15.3. төмөр замын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэх.
- 15.15.4. автозам, замын байгууламжийг барих, засварлах.
- 15.15.5. автотээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх ажил эрхлэх.
- 15.15.9. усан замын тээврийн үйлчилгээ эрхлэх.
- 15.15.11. төмөр замын суурь бүтэц, хөдлөх бүрэлдэхүүнийг үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах.

- **15.16. Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологийн чиглэлээр:**

- 15.16.1. радио давтамж, радио давтамжийн зурвас ашиглах.

- 15.16.2.харилцаа холбооны үйлчилгээний сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх.

- 15.16.3.контентийн үйлчилгээ эрхлэх.

- 15.16.4.тоон гарын үсгийн гэрчилгээ олгох.

- 15.18.Цацраг идэвхт ашигт малтмал, цөмийн энергийн чиглэлээр:

-15.18.1.цөмийн төхөөрөмж барих, өөрчлөх, шинэчлэх, ашиглалтаас гаргах.

- 15.18.2.цөмийн төхөөрөмж ашиглах.

- 15.18.3.цөмийн бодис эзэмших, ашиглах.

- 15.18.4.цөмийн бодис импортлох, экспортлох, тээвэрлэх, хаягдлыг булшлах.

- 15.18.5.цацраг идэвхт ашигт малтмал эрэх, хайх.

- 15.18.6.цацраг идэвхт ашигт малтмал ашиглах.

- 15.18.7.цацраг идэвхт ашигт малтмал импортлох, экспортлох, тээвэрлэх, хаягдлыг булшлах, ашиглалтын дараа газар сэргээх.

- 15.18.8.цацрагийн үүсгүүрийг эзэмших, ашиглах, худалдах, угсрах, байрлуулах, түрээслэх, үйлдвэрлэх, ашиглалтаас гаргах, задлах, хадгалах, тээвэрлэх, импортлох, экспортлох, хаягдлыг булшлах, аюулгүй болгох болон түүнтэй холбогдсон бусад үйл ажиллагаа.

- 15.19.Батлан хамгаалах чиглэлээр:

- 15.19.1.цэргийн зориулалттай зэвсэглэл, техник, галт хэрэглэлийг экспортлох, импортлох.

- **15.20.Гамшгаас хамгаалах чиглэлээр:**

- 15.20.1.гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээ хийх.

Жижиг, дунд, үйлдвэр, үйлчилгээг дэмжих тухай хуультай дараах холбоосоор орж танилцана уу.

https://www.legalinfo.mn/law/details/14525?lawid=14525